

۱۲ فرهنگ ادبیات و هنر

عطف

نقد «ادبیات، فیلم، فرهنگ»

جلسه نقد و بررسی کتاب «ادبیات، فیلم، فرهنگ» اثر مایکل رایان به میزبانی رامتین شهبازی با حضور محسن فخری مترجم اثر، امیرعلی نجومیان منتقد کتاب و جمعی از استادان و دانشجویان علاقه‌مند در روز دوشنبه یکم دی‌ماه ۹۹ به صورت آنلاین برگزار شد.

کتاب ادبیات، فیلم، فرهنگ؛ اصول و مبانی نقد گام به گام به سمت کسب مهارت در نقد می‌رود و به خواننده‌ی می‌آموزد که چطور به‌شیوه‌ای نقادانه به دنیا ببیندیشد.

در ابتدای جلسه، امیرعلی نجومیان در رابطه با اهمیت کتاب «ادبیات، فیلم، فرهنگ» سخن گفت. در ادامه، محسن فخری در رابطه با انگیزه خود از ترجمه این اثر گفت؛ زبان شیوای کتاب و پیوندی که بین ادبیات، فرهنگ و سینما وجود داشت از جمله مواردی بود که سبب شد تا این کتاب را برای ترجمه انتخاب کنم و برای این که ترجمه این اثر به نحو احسن انجام شود از افراد زیادی در این حوزه کمک گرفتیم و کار ترجمه را به صورت تیمی انجام دادم.

امیرعلی نجومیان با بیان این‌که کتاب‌های حوزه نقد در جامعه جایگاه مطلوبی ندارند، گفت:متأسفانه امروزه این کتاب‌ها در نقدهای ژورنالیستی و تلویزیونی تأثیر چندانی نداشته و منتقدان از مباحثی که در حوزه دانشگاهی نقد گفته می‌شود استفاده نمی‌کنند و کسانی‌که به صورت منتقد در سطح کشور دانش آکادمیک لازم در این حوزه را ندارند و اساس تجربه‌های شخصی خودشان نقد می‌کنند. وی در رابطه با نقد کتاب «ادبیات، فیلم، فرهنگ» افزود:فصل دهم کتاب درباره مطالعات سینمایی است و با سایر فصل‌ها که رویکرد انتقادی دارد همخوانی ندارد و این‌که مایکل رایان یک ژانر را انتخاب کرده و یک فصل کتاب را به آن اختصاص داده از نظر من طبقه‌بندی صحیحی نبوده‌است.

دعوت عکاسان برای ایران بان نو

نخستین جشنواره تخصصی بانوان کارآفرین(ایران بان نو) از عموم عکاسان برای شرکت در این جشنواره دعوت کرده است. روابط‌عمومی این جشنواره که نخستین جشنواره فرهنگی بانوان کارآفرین است و با هدف تقویت نظام خانواده و حمایت از کارآفرینی بانوان ایران‌زمین برگزار می‌شود به جام جم خبر

تاریخ در خدمت سینما

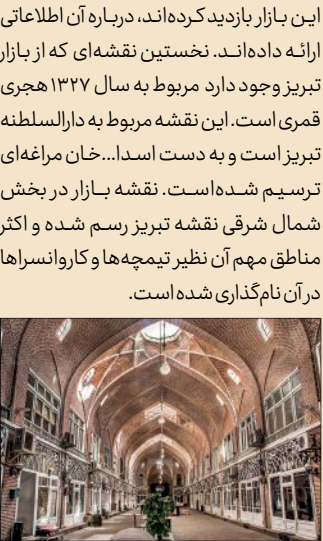
آذربایجان شرقی می‌تواند لوکیشن بسیاری از فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی تاریخی باشد

در جای‌جای ایران سرراغ مکان‌هایی در کشور می‌رویم که می‌تواند فضای مناسبی برای لوکیشن‌های فیلمبرداری و سریال‌ها باشد؛ مکان‌هایی بی‌بدیل که در نوع خود کمک شایانی به مفهوم فیلم می‌کند. برای نمونه سریال‌های ماندگاری مانند مختارنامه یا سریال امام‌رضا ^{علیه السلام} و دیگر فیلم‌های تاریخی که همچنان پس از گذشت سال‌ها به عنوان سریال‌های ارزشی و بی‌همتا در آذهان عمومی جامعه باقی مانده است. ساخت آثار تلویزیونی و سینمایی بستر مناسبی است تا با ایجاد یک ارتباط عمیق با مخاطب، به معرفی مناطق مختلف کشور پرداخت. نگاهی به مجموعه‌های موفقی مانند سریال‌های نون‌خ، روزی روزگاری، پایتخت و... که در آنها از ظرفیت‌های فرهنگی و جغرافیایی مناطق مختلف ایران استفاده شده تا مجموعه‌هایی مثل مختارنامه و امام علی ^{علیه السلام} نشان می‌دهد با استفاده مناسب از ظرفیت همه مناطق ایران می‌توان بدون نیاز به صرف هزینه هنگفت در ساخت شهرک‌های سینمایی یا فیلمبرداری در کشورهای دیگر، به ساخت آثار فاخر سینمایی و تلویزیونی پرداخت. این بار به این منظور به تبریز رفته‌ایم.

بازار تاریخی تبریز

در گذشته شهر تبریز در کنار جاده ابریشم و گذرروانه هزاران کاروان از کشورهای مختلف آسیایی، آفریقایی و اروپایی قرار گرفته بود و از این رو این شهر و بازار آن از رونق بسیار خوبی برخوردار بوده‌است. بازار بزرگ تبریز در هسته مرکزی شهر تبریز و از شمال با مهران‌رود و از جنوب با خیابان جمهوری همجوار است. این بازار با مساحتی حدود یک کیلومتر مربع بزرگ‌ترین بازار سروشیده جهان است. بازار تبریز در ۲۵ شهریورماه ۱۳۵۴ با شماره ۱۰۹۷ در فهرست آثار ملی و در مردادماه سال ۱۳۸۹ به عنوان یازدهمین اثر ثبت جهانی ایران با شماره ۱۳۴۶ به عنوان نخستین بازار جهان و بخشی از شاهراه ابریشم به عنوان میراث جهانی در سی و چهارمین جلسه سازمان یونسکو در کشور برزیل ثبت شد.

این بازار حدود ۳۰ سال قبل و پس از وقوع زمین‌لرزه تاریخی تبریز در سال ۱۱۹۳ قمری توسط تنقشلی خان دنبلی حاکم وقت تبریز بازسازی شده‌است. تاریخ بنای اولیه این مجموعه نامشخص است ولی جهانگردانی که از سده چهارم هجری تا دوره قاجاریان از

با توجه به اهمیت فراوان بازار تبریز در طول تاریخ این شهر می‌توان گفت هر جهانگردی که پای به این شهر نهاده از بازار آن دیدن کرده و به ستایش آن پرداخته است. این بطوطه که در ۷۳۱ هجری قمری از این بازار دیدن کرده است، می‌نویسد: «بازار تبریز یکی از بهترین بازارهایی بود که من در همه

داده که می‌خواهد مسابقه عکسی هم برگزار کند. براین اساس، عکاسان برای شرکت در جشنواره ایران بان نو کافی است بهترین عکس‌های مرتبط با بانوان کارآفرین یا کارآفرینی بانوان را تا هفته اول بهمن ماه ارسال کرده و شانس خود را برای برگزیده شدن در این جشنواره امتحان کنند.

هم پیوسته، کثرت تیمچه‌ها، تنوع مشاغل و تعدد مدرسه و مسجد، این بازار را نمونه‌ای عالی از محیط تجارت و زندگی اسلامی و شرقی ساخته‌است.

تیمچه مظفریه یکی از زیباترین بخش‌های بازار تاریخی تبریز است که حاج شیخ جعفر قزوینی تاجر و بازرگان سرشناس دوره ناصرالدین شاه آن را در سال ۱۳۰۵ هجری قمری ساخته بود و به مناسبت حضور مظفرالدین میرزا ولیعهد وقت در این تیمچه به نام مظفریه نامگذاری کرد. این تیمچه باشکوه‌ترین معماری را بین تیمچه‌های بازار تبریز داراست. یکی دیگر از زیباترین و مهم‌ترین بخش‌های بازار تبریز، بازار امیر است که در حال حاضر از مراکز عمده تجارت فرش، طلا و جواهرات و منسوجات محسوب می‌شود. این بازار توسط میرزا محمدخان امیرنظام زنگنه و در سال ۱۲۵۵ هجری قمری ساخته شده است. در بازار امیر از ۱۱۲ مغازه دایر، ۱۰۲ مغازه به‌زرگ‌ی وجواهرفروشی اشتغال دارند. گسترش طلافروشی به تدریج صنف بزازِی و پارچه فروشی را که روزگاری مخصوص بازار امیر بود از بین برده است.

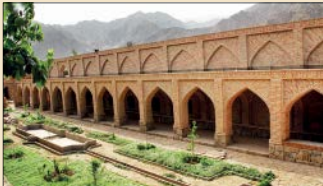
خانه ثقة‌الاسلام و خانه حریری

خانه حریری متعلق به خانواده حریری بوده است که اعضای آن از تِجار خوشنام تبریزی بوده و در انقلاب مشروطه و قیام شیخ محمد خیابانی نقش مثبتی داشته‌اند. این خانه که در خیابان تربیت شهر تبریز واقع شده، مربوط به اوایل دوران قاجار است و در تاریخ ۲۷ دی ۱۳۷۷ به عنوان اثر ملی ثبت شد.

این خانه دو حیاط بیرونی و اندرونی و در هر حیاط یک بلوک خانه دارد که هر دو بلوک رو به قبله ساخته شده‌اند. نمای ساختمان بیرونی، منتش به تصاویری زیبا و چشم‌نواز از داستان‌های قرآنی، تاریخی و اساطیری است که نمونه بی‌همتایی از هنر دیوارنگاری عصر قاجار است. تعدد نقاشی‌های دیواری، تنوع رنگ، نقش و موضوع چیزی است که این خانه را نمونه منحصر به‌فردی در عصر قاجار کرده است.

مجموعه کردشت

مجموعه کردشت در روستای کردشت در فاصله ۸۰ کیلومتری شهر جلفا، در شمال استان آذربایجان شرقی و در ساحل جنوبی رود زیبای ارس قرار دارد. این مجموعه شامل هشت بنای تاریخی عمارت، دیوانخانه، یخچال تاریخی، مسجد غریب، حمام بزرگ و حمام کوچک، قلعه کردشت و یادگانی نظامی است. قلعه کردشت در دوران تجاوز روسیه تزاری به خاک ایران مقر اصلی عباس میرزا، ولیعهد قاجار بوده است. حمام دارای دو ورودی مجزاست که ورودی جنوبی مختص مردم عادی بوده و ورودی شمالی مخصوص عباس میرزا بوده و به وسیله تونلی مستقیماً به عمارت و اتاق شخصی وی متصل بوده است. حمام بزرگ کردشت شامل هشتی ورودی، سربینه، میان در، گرمخانه، خزینه، شاهنشین و تون حمام است. آهک‌بری‌های چشم‌نواز با طرح‌های اسلیمی به همراه ستون‌های مقرنس‌کاری شده سنگی و کفش‌کن‌های سنگی حجاری شده، زیبایی فضای داخلی حمام و است.

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۸۲۶

جدول عادی

افقی:۱-۱ آگاهی- خلافاکار- نمایشنامه‌ای از شکسپیر ۲- عشق پرزده- خاکستری تیره- پرنده‌ای با پا‌های بلند ۳- غرزه سال سوم هجرت- کرم کدو- مشاهده کردن ۴- غالب- در کبد تولید می‌شود- روزنامه چاپ سوریه‌۵- تیر پیکاندار- چاه آبی که به لطف خدا در زیر پای حضرت اسماعیل (ع) جاری شد- تکراری- تلخ ۶- استخوانی در گوش- از تیم‌های فوتبال اسپانیا ۷- نام چندتن از پادشاهان فرانسه بود- جامه پشمینه درویشان- مالک ۸- روشنایی- گروه نویسندگان روزنامه- قوم مغول ۹- برنز- پوشاک- قماش ۱۰- دقت نظر- نوعی سالد ۱۱- پیش‌شماره تلفن- عذاب- مقابل سفلی- دشمن سرسخت ۱۲- کاشف گردش خون- برگزیده- چند رئیس ۱۳- از مذاهب مسلمانان- چلیپا- همراه مثل ۱۴- لازم- واحد پول گرجستان- شیوه و روش ۱۵- مقابل رفتن- آبرو و اعتبار- هنرمند.

عمودی:۱- قبيله سرخیوست آمریکای شمالی- گوارش- صمغ برخی درختان ۲- برنامه سفرانی استاد رحیم پور ازغدی در شبکه یک سیما- مادر عرب ۳- ماشین خاکبرداری- مجاور- بلندقامت ۴- دو تا الف- بلبل- از سلسله‌های حکومتی ایران ۵- سربلندی- خواب‌گاه- قدیمی‌ترین قبرستان مسلمانان ۶- حزب هیتلر- دارای گنجایش زیاد- میوه تابستانی ۷- اندازه متوسط در پوشاک- از علائم نگارشی- دندان‌ه سوهان ۸- همسایگی- اقلیتی مذهبی-

حل جدول عادی شماره ۵۸۲۵

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	خ	م	و	ن	ا	م	و	ن	ا	م	و	ن	ا
۲	د	س	ت	د	ر	ا	س	ت	د	ر	ا	س	ت	د
۳	ق	ت	ا	ل	و	ا	ع	ی	ر	ک	ا	ب	ی	
۴	و	ر	م	ی	خ	ل	م	ع	ج	ا	ز			
۵	ا	ل	ا	ف	ت	ا	ل	ق	و	ز				
۶	پ	ر	ه	د	ز	ای	م	ا	ن	ی	م			
۷	پ	ا	س	ی	د	م	ا	م	ب	ب	ب			
۸	ی	ا	س	ی	ر	ی	ن	ز	ر	و	د			
۹	م	ف	ر	د	ا	م	ی	د	ر	ج	ر			
۱۰	ک	ی	ر	پ	ا	ل	ا	د	ای	ی				
۱۱	ا	م	ت	ی	ا	د	م	ه	ی	ب	ا			
۱۲	ن	ن	ا	م	ا	ف	س	ا	ن					
۱۳	ا	ز	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی			
۱۴	ز	ی	ب	ا	ی	د	ن	ا	ن	ک	ر			
۱۵	ه	س	ل	م	ا	ی	ش	ر	ز	د				

حل جدول ویژه شماره ۵۸۲۵

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ت	ا	س	ت	ا	م	ف	ر	و	د	ج	م	ا	ن
۲	ا	و	ا	ن	ک	ا	ر	ه	ا	گ	ر	ه	ا	ن
۳	ی	ت	ی	م	ف	د	ی	ه	ی	ا	خ	ت	ه	
۴	د	د	ب	ا	ی	ی	ن	ا	ر	و	د	ر	ا	
۵	د	ا	ی	ب	ا	ب	ر	ا	و	ا	ک	ل	ی	
۶	ا	ل	ا	ش	ه	ا	ن	د	و	ر	ا	س	ی	
۷	ی	ا	د	ی	س	ی	ا	ر	ی	ن	ی	م	ا	
۸	م	ا	ن	ا	ی	ا	و	ن	د	ا	ف	ی	ی	
۹	ی	م	ر	و	ک	ش	ا	ک	ی	د	ا	خ	ک	
۱۰	ش	ر	پ	ا	ل	و	ن	ه	ا	ی	س	ی	ه	
۱۱	ا	ز	ا	ل	ی	ا	ت	ا	ل	ی	خ	ش		
۱۲	ن	ی	س	و	س	ی	ک	ل	ی	ت	ی	و	م	
۱۳	م	د	ا	ر	ک	ط	ر	ق	ی	ا	و	ر	ا	
۱۴	ش	ا	د	ب	ه	ر	ا	ک	ب	ر	ا	ر	ا	
۱۵	ک	ب	ی	ر	خ	ی	ر	ه	س	ر	ش	ا	ل	